

ดนตรีกับการเมือง: การอธิบายความเป็นพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
ผ่านดนตรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วัฒนธรรมศึกษา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล
Copyright by Mahidol University

ดนตรีกับการเมือง: การอธิบายความเป็นพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผ่านดนตรี

MUSIC AND POLITICS: EXPLICATING THE IDENTITY OF PEOPLE'S ALLIANCE FOR DEMOCRACY THROUGH MUSIC

รศ.ท. รักษาญาติ 5037793 LCCS/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ชิตชยางค์ ยมาภัย, Ph.D., ณรงค์ อาจสมิติ, Ph.D.

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรยายถึงความหมายของความเป็น “พันธมิตรเพื่อประชาชน” ผ่านการศึกษารูปแบบของดนตรี และ กระบวนการสื่อสารผ่านดนตรี โดยใช้แนวคิดสัญวิทยาและมานุษยวิทยาดนตรี เป็นแนวทางในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากบทเพลงจำนวน 5 เพลง แล้วนำ เนื้อเพลง ทำนองเพลง และรูปแบบดนตรี การสัมผัสเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการทางการสื่อสาร เพื่อศึกษาความรู้ ความคิดเห็นของผู้ที่ได้เข้าร่วมชุมนุมและรับฟังบทเพลงของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย รวมทั้งได้เข้าไปสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมในการแสดงดนตรีของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ผลการศึกษาพบว่าบทเพลงที่ใช้มีการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีรูปแบบเนื้อร้องที่กระชับเข้าใจง่าย เนื้อหาเกี่ยวกับอุดมการณ์และวิธีการต่อสู้ของกลุ่ม ทำนองมีการแต่งให้สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเพลง จังหวะของเพลงมีการใช้จังหวะ สามช่า มาร์ช และจังหวะแบบเพลงไทยสมัยนิยมในปัจจุบัน กระบวนการสื่อสารด้วยเพลง ได้มีเข้ารหัสประเภทต่างๆ ได้แก่ รหัสเชิงสุนทรียะ รหัสทางสังคมวัฒนธรรม รหัสอุดมการณ์ การสื่อสารด้วยช่องทางการแสดงดนตรีนั้นทำให้ผู้ชุมนุม ถอดรหัสและเข้าใจความหมายในบทเพลงได้ง่าย เนื่องจากศิลปินและผู้ชุมนุมมีประสบการณ์และบริบทร่วมกัน การสื่อความหมายในบทเพลงสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับคือ 1) ระดับความหมายตรง เป็นสัญญาณที่มุ่งแสดงความหมายอย่างตรงไปตรงมา ของบทเพลงที่ปรากฏอยู่ในเนื้อร้อง การตั้งชื่อเพลง 2) ระดับความหมายแฝง เป็นความหมายเกี่ยวกับ หลักการฐานความคิด และอุดมการณ์ทางการเมือง บทเพลงที่ใช้ในการชุมนุมสามารถบรรยายความเป็นพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยว่า เป็นกลุ่มคนที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักในความถูกต้อง ไม่ชอบนักการเมืองที่ทุจริต ประพฤติมิชอบ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า การใช้ดนตรีเป็นช่องทางการสื่อสารทางการเมือง จะช่วยให้กลุ่มคนเกิดการรับรู้ความหมายร่วมกันได้ง่าย และในบทเพลงนั้นควรส่งสัญญาณที่มีทั้งความหมายนัยตรง และนัยแฝงไปยังผู้รับสาร โดยใช้ดนตรีที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน จะช่วยให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผลได้ดี

คำสำคัญ : ดนตรีกับการเมือง / สัญวิทยา / พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย / การเมืองภาคประชาชน

150 หน้า

MUSIC AND POLITICS: EXPLICATING THE IDENTITY OF PEOPLE’S ALLIANCE FOR DEMOCRACY THROUGH MUSIC

TANAT RAKSAYART 5037793 LCCS/M

M.A. (CULTURAL STUDY)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : JITJATANG YAMABHAI, Ph.D., NARONG ARDSMITI, Ph.D.

ABSTRACT

This qualitative research aims to describe the definition of the “People’s Alliance for Democracy” by studying the form of music and the musical communication process with the concept of semiology and musical anthropology to be the analysis methodology.

The researcher collects the data from 5 songs of the People’s Alliance for Democracy group, then used the lyrics, melody, and musical forms, including the interview in dept about the communication process for studying the knowledge and opinions of people as the participants and song listeners of People’s Alliance for Democracy group. In addition, the researcher used both participating and non- participating observers in the music performance of the People’s Alliance for Democracy group.

The results of this study are found that the songs used for the meetings of the People’s Alliance for Democracy group have the well-fitting forms of lyrics which are easy to understand. The songs’ details deals with the ideology and fighting process of the group. The melody is consistent with the songs’ details, the song rhythm of Cha- Cha- Cha, March, and contemporary Thai. The communication process with the songs consists of many kinds of encoding, which is esthetical code, social and cultural code, and ideological code. The communication with the music performance process is able to make the participants in the group decode and understand the songs’ meanings easily, because the artists and participants have shared experience and context together. The signs which show the meaning in the songs are divided into 2 types as follows; 1) Direct Connotation is the sign which focused on showing the meanings of songs and lyrics, including the song names directly 2) Indirect Connotation is the meaning about the thinking – based principal and political ideology. The songs used for the meeting of the People’s Alliance for Democracy group are able to describe the characteristics of the People’s Alliance for Democracy group, that they are the group of people who have charity and love in their nation, religion, king, and correctness They dislike the dishonest politicians and behavior. The researcher suggests that the use of music as the way to communicate politically will help the group of people to share the meaning perception together easily. The songs should have the signs of direct and indirect connotation to the receivers by using the ordinary and simple music which will leads to the well accomplished communication.

KEY WORDS: MUSIC AND POLITICS / SEMIOLOGY / PEOPLE’S ALLIANCE FOR DEMOCRACY / PEOPLE’S POLITICS

150 pages